

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Збірник тез доповідей
VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів,
аспірантів та ад'юнктів
23-24 листопада 2023 року

Львів 2023

4. Стишов О. А. Українська лексика кінця XX століття (на матеріалі мови засобів масової інформації): монографія - К.: Вид. центр КНЛУ, 2003. – 388 с.

5. Хрустик Н. М. Активні процеси словотворення в сучасній українській мові: складні слова/ Н. М. Хрустик // Слов'янський збірник. - 2016. - Вип. 20. - С. 123-135.

УДК 792

КУЛЬТУРНИЙ ФРОНТ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Вікторія ЗІМИЧ

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Останні політичні події збентежили людство. Як в економічному, політичному, так і в культурному житті суспільства відбулися безповоротні зміни. Спочатку несподівана хвиля Covid-19, а потім агресивна війна проти українського народу змусила призупинити мистецьке життя. Але це, на перший погляд. На початку буремних подій, дійсно заклади культури закривалися, публічні заходи скасовувалися. Деякі працівники не мали змоги вийти на роботу, інші змінили професію та стали на захист держави, а деякі працювали в дистанційному режимі.

Вагоме значення для підтримки духу українського народу став культурний тил. Це літературне, театральне, музичне, і художнє життя діячів культури.

Важливе місце на культурному фронті зайняла дитяча творчість. [2] Так, було впроваджено конкурс «Війна очима дітей» з боку «Всеосвіта», міжнародний проєкт «Діти проти війни» тощо. Ірина Білоус заснувала благодійний проєкт Ukraine Drawings, де дитячі роботи можуть бути розміщені на аукціоні NFT. А отримані від

продажу кошти будуть надіслані військовим або волонтерським центрам.

Вітчизняна творчість має неабияку популярність та тісні зв'язки зі світом. У Відні відкрилася нова галерея Albert Art за спільної участі українських художниць Олени Штепури й Ксенії Дацюк та австрійської мисткині Еріки Дацюк.

Для зміцнення морального духу було впроваджено ряд мистецьких заходів: флешмоб для музикантів, «Життя переможе» у Дніпровському метро, акція «Ми з України», «Вільне небо» тощо. Для відтворення музичного перформансу обиралися незвичайні місця, це не були розкішні палаци. Пісні лунали у метро, на вулицях, та навіть, у руїнах. Митці, які збирали мільйону аудиторію у мирний час, сьогодні прийшли підтримати українській народ. Стало зрозуміло, що війна не знищить національну єдність, не зламає дух українця та не зупинить культурне життя.

Неабияку зацікавленість навколо себе створила пісня «Ой, лузі червона калина» після виконання Андрія Хливнюка - лідера гурту «Бумбокс». Вона є гімном Січових Стрільців, та стала символом боротьби за свободу. Пісня швидко поширилася в соціальних мережах, зроблено багато реміксів не лише вітчизняними, а і закордонними зірками.

Тріумфальний успіх отримав музичний твір «Stefania», після того, як прозвучала на «Євробаченні» у виконанні гурту Kalush Orchestra. Слова із тексту припали до душі й тепер не сходять з уст не тільки українця, і прихильників з усього світу.

На тлі агресивних російських дій світ не став осторонь. Значущою є допомога підтримки музеїв України в регіонах де проходять бойові дії. Відгукнулися музейні та мистецькі організації Швейцарії, Німеччини й Польщі та інші держави. Поруч з бідною стала міжнародна організація Conseil international des musées France, яка об'єднує зусилля задля пошуку розв'язання проблем для українських

колег. Генеральний директор Національного музею Фінляндії, Еліна Анттіла взяла участь у дистанційному режимі з Національним музеєм Львова. Зокрема розглядалося питання надання пакувальних матеріалів для зберігання експонатів.

Моніторинг музеїв та їхніх працівників з півдня та сходу України з метою надання допомоги здійснює музей кризового центру. Так, вже понад 300 осіб отримали допомогу. З боку організації, ініціатива підтримки регіональних музеїв, відновлення експозицій та збереження колекцій не втухне і після війни, це інструмент взаємодопомоги в різних кризових ситуаціях.

Львівський муніципальний мистецький центр – це простір для творчої самореалізації у мирний час, та місце для порятунку тимчасово переміщеним особам під час війни. [1] Це приклад того, як реагують в інституції культури під час вторгнення російських військ. Вже на початку бойових дій майстерні галереї «Detenyula» були перевлаштовані на житлові кімнати.

Окупанти знущаються і вбивають мирних жителів, політиків, українських журналістів, діячів культури та громадян з активною проукраїнською позицією. Неможливо було припустити, що у XXI столітті, в епоху високих цінностей і моралі, може настати така жорстока, варварська війна. [3] Ні загарбники, ні світ, не могли собі уявити на скільки український народ є єдиним, і як він згуртується під час цих жахливих подій. Одним із чинником для єдності й стало мистецтво. Музиканти й художники створили культурний фронт, вони не тільки підіймають дух бійців, а через свою творчість, доносять світові, про жахіття, які відбуваються в дану мить. Сьогодні, як ніколи, українське мистецтво має тісний контакт з Європою.

Культурний фронт надзвичайно складний. І всі під час цієї повномасштабної війни відчували, що культурний фронт є важливим, і багато в чому від нього залежить перемога і на міжнародному, і на дипломатичному фронтах» культура — це справді другий фронт. Щобільше, хочу сказати, що культура була нашим фронтом останні

300 років. Власне, наш північний сусід веде дуже агресивну політику саме на культурній ниві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Куприєць А. Як стилетом став стилос: війна з Росією і українські митці в обороні України. URL.- <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayina-viynamystetstvo-kultura/31839854.html>
2. Горlach П. Нагадати світу, що війна це триває: мистецькі акції на підтримку України URL.- <https://suspilne.media/222851-nagadati-svitu-so-vijna-setrivae-mistecki-akcii-na-pidtrimku-ukraini/>
3. Олекса Манн: «Кожна війна потребує культурної експансії». URL: <https://theukrainians.org/oleksa-mann>

УДК 304

ВІЙНА ЯК ЗАСІБ БОРОТЬБИ КУЛЬТУР ТА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСІБ ВЕДЕННЯ ВІЙНИ

Сергій СТРОКАНЬ

*Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра
Сагайдачного*

Культура та війна постають в очах людства як дві протилежності, образи двох цих складних соціальних явищ настільки різні, що їх зв'язок здається неможливим. І позиціонується таким багатьма поколіннями видатних письменників, митців, політиків і науковців. Проте чи так це насправді? Пропоную розібратися...

Дар'я ОРЛОВА

ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
В УМОВАХ ВІЙНИ
ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ (2014-2023 РОКИ)..... 163

Лариса ЗАЙЦЕВА

ПОНЯТТЯ КУЛЬТУРНОГО ФРОНТУ: МІФ І РЕАЛЬНІСТЬ.....167

Роксоляна САЛО

ДЖЕРЕЛА ПОПОВНЕННЯ СУЧАСНОГО ЛЕКСИКОНУ
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ
(НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ ЗМІ).....169

Вікторія ЗІМІЧ

КУЛЬТУРНИЙ ФРОНТ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....172

Сергій СТРОКАНЬ

ВІЙНА ЯК ЗАСІБ БОРОТЬБИ КУЛЬТУР
ТА КУЛЬТУРА ЯК ЗАСІБ ВЕДЕННЯ ВІЙНИ.....175

Ігор ГУНЧИК, Анастасія КУРДИЛА

МОТИВ СМЕРТІ ВОЇНА УПА
В ПОЕМІ ДМИТРА ПАВЛИЧКА «СОТЕННИЙ СПАРТАН».....179

Богдан КРУЛИКІВСЬКИЙ

ВПЛИВ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ.....190

Віктор ЗІМІЧ, Владислав ВОЙТЮК

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ.....194

СЕКЦІЯ 3

**ЕТИЧНЕ Й ЕСТЕТИЧНЕ В КУЛЬТУРІ.
РЕЛІГІЯ ЯК СФЕРА КУЛЬТУРИ**